

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.

Megjelen minden **hétfőn** délben, **szerdán**, **pénteken** és **vasárnap** reggel.

Felelős szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Főmunkatárs:

Dr. WEISZ JENŐ.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Károly ügyvédi irodája, Barátok tere Manóljovics-ház
Telefon szám 118.

Kiadóhivatal:

Kossuth-utca, Vojnich palotában.
Telefon szám 42.

Nyitlatter soronkint 20 krajczár.

Közgyűlésünk regenerálása.

Ha a most uralmon lévő városi pártnak egy nagy szemrehányást akarunk tenni, jobban nem tehetjük meg azt, mint azzal, hogy szemére lobbantjuk azt, hogy vajmi kevés gondot fordított arra, hogy a választott képviselők zöme az értelmiségből kerüljön bele.

Jól tudjuk azt, hogy a hatóság mennyire mindenható a jelöléseknél, s hogy akarata úgyszólván teljesen változatlanul megy keresztül a listán.

Nem tagadjuk azt, hogy a demokratikus elem nagy számban kell, hogy képviselve legyen a közgyűlésen, de éppen azt kell figyelembe venni, hogy a virilisták zöme a paraszt emberekből áll akik nagyon jóra való gazdák lehetnek, — de akiknek számbeli túlsúlyát éppen a választottak volnának hivatva ellensúlyozni.

Nem értjük ezalatt azt, hogy éppen a lateiner osztály az amelylyel a képviselő testületet kiegészíteni kellene — de igenis azt, hogy a műveltség bizonyos magasabb fok az átlagnál mégis csak megkívántatik.

A tapasztalatok igazolják azt, hogy a műveltség primitív előfeltételével rendelkezők rendszeresen csak feltétlen eszközei ennek vagy annak a pártnak. S jól tudjuk azt, hogy minden hatalom a saját embereivel szereti betölteni azokat az állásokat, amelyekben sokszor felette döntenek.

Jól tudjuk azt, hogy a többségcsinálás legkipróbáltabb módja az, hogy olyanokat vesznek be oda, akik kevésbé tudják megítélni a viszonyokat s akiknél kevésbé van kitéve a hatóság egyik másik meglepetésnek.

Nem kívánhatjuk azt, hogy ismert ellenségeket, vagy elfogult egyéneket saját maga segítsen be abba a testületbe, — de nem szabad irtóznia attól, hogy olyanok is kerüljenek oda, akik esetleg szabad véleményt is tudnak és mernek nyilvánítani.

Közgyűlésünk tehát éppenséggel se mondható modernnek. Tessék csak végig nézni azon. Kik kerültek oda és kik nem kerültek oda. Azt maga a

hatóság sem állíthatja, hogy Szabadka városából különb testületet kihozni nem lehetne. Ez olyan szegénységi bizonyítvány lenne arra nézve aki ezt állítja, hogy kénytelen volna ezt az állítását saját maga letagadni!

Hasonlítsuk csak össze a nagyot a kicsinytel. A Bánffy kormány legnagyobb erősségének tekintette azt, hogy föltétlen hívekkel tudta betölteni a Házat s ez a kormány mégis megbukott. Így van ez kicsinyben is. Nem éppen a numerus biztosítja az uralmat, hanem kell ahhoz még valami.

Ezt a valamit pótolni kellett volna nálunk is. Sokkal többet használ egy jó oppozíció, mint amennyit egy különben csak numerikus értékkel bíró többség használni tud.

A mi közgyűlésünknek ez a legfőbb hibája, a melyet nem ahogy orvosoltak volna, de még rosszabbra tették.

Azt hiszük, hogy ezt a tanácsot hatóságunk már a saját tapasztalataiból is merítette.

Szédelgő néptanító.

(A csengődi nagybirtokos.)

A brigantik gazságával vetekszik az a lelketlenség, amelylyel egy bács megyei községnek egyik néptanítója Kishegyesen a népet évek óta orránál vezeti, családja, becsapja és lönkre teszi.

A rabló aki nyíltan áldozatja zsebébe nyúl, nem olyan megvetendő alak mint ez a néptanító, akit Karasz Sándornak hívnak és aki felettes hatóságainak csendes békétűrésének köpönyege alatt lophat, csálhat és amint majd valószínűleg később kitűnik sikkaszt is majd, mert ha más ellen nem, — de bizonyára el fogja sikkasztani azokat a pénzeket, amelyekkel a becsapott parasztnak már most is tartozik.

Ne tessék hinni azt, hogy 500, 1000, vagy tízezer forintról van szó — mert legalább 40—50000 forintra becsüljük azt a kárt amelyet ez a lelketlen ember a saját kenyéradó községe lakóinak okozott és fog még okozni.

Majdnem érthetetlennek látszik, hogy egy szegényke néptanító hogyan juthat ily eszméhez, — hogyan juthat ahhoz, hogy a néptanítóság mellett ráér takarékpénztári igazgató is lenni, — hogy ezekre szóló hitelt szerez magának, hogy olyan kölcsönöket vesz fel, amelyek évi kamatja több mint a három évi tanítói fizetése!

Igen, csak hogy mindezt a kishegyesi paraszt fizette és fogja fizetni.

Mert hiszen elképzelheti mindenki, hogy a néptanítóságból nem lehet Csengődön nagy birtokot venni, — de sőt olyan nagy birtokot, hogy bármelyik grófnak se kellene restelnie, hogy annak a birtoknak a tulajdonosa ha nem tudná, hogy ennek a birtoknak a homokjában van az értéke.

Az tehát mindenki elhíheti, hogy a néptanítóságból mindez nem futja ki, — hanem igenis kifutotta abból, hogy Karasz Sándor néptanító és csengődi földbirtokos ur nagyobbára egyszerű, hiszékeny parasztemberekkel megfogatta a tollnak a végét és helyesírásra tanította.

Mi a helyesírás?

Csak egy példát mutatunk be, hogyan tanítja Karasz Sándor kishegyesen a helyesírást.

Id. Kecskés Péter nem tud írni. A tanító ur azonban megtanította, — megmagyarázta neki, hogy hiszen nem is kell írni tudni, csak tudni kell megfogni a tollnak a végét. És id. Kecskés Péter meg is fogta a tollnak a végét annyiszor hogy egyszerre csak több mint 16000 forint olyan adossága volt, amelyből ugyan egy krajczárt se kapott, de amelylyel utolsó krajczárig tartozik.

Tartozik, még pedig nagyon, mert bizony a szegény öreget már be is perelték sőt csunyaúl már meg is ekzekválták. Szegény öreg hiába kiáltja, hogy hát mért nem fizeti a Karasz, hiszen én egy krajczárral se vagyok adós. Hja — Péter bácsi azzal vigasztalják, — hogy hát minek fogta meg a tollnak a végét.

Mi a perrendtartás?

Karasz Sándor nemcsak a helyesírásban adott ilyen kifutó oktatásokat, hanem a perrendtartásban is.

Mikor eljött hozzá a szegény becsapott paraszt, és hozta a bírósági idéző végzést mert hát az aláírása miatt beperelték, akkor Karasz Sándortól megkérdezte, hogy mit tegyen.

Karasz Sándor ekkor az új sommás eljárás egész új rendszerrel magyarázta illetve tanította, — elszedte a parasztól a végzést és aztán azt a kitűnő jó tanácsot adta, hogy nem kell kendnek semmit se tenni — majd elvégzem én.

El is végezte. A szegény becsapott paraszt ellen fel is vették a makacsságot. Mikor a makacsság is megvolt megint eljött a paraszt Karasz Sándorhoz, hát most mit tegyen. A tanító ur megint csak a végrehajtási törvényt magyarázta egy kissé furcsán. Megint csak azt mondotta, hogy semmit se tegyen.

Mi az árverés?

Karasz Sándor néptanító azután gyakorlatilag megismertette a néppel, hogy mi az árverés.

Jómódu ember. kinek soha a másé nem kellett, a ki a saját becsületes gazdálkodásában vagyonilag gyarapodott, egyszerre csak tönkre ment — vagyona dombra került.

S vajjon mit tett Karaszai Sándor, a mikor látta, hogy az ő becsapásaival és csalásával okozott kézségért tönkre tesz az a szegény embert? Egy lépést se, mert el volt foglalva csengődi birtokának rendezésével. Jött, ment, vizsgálatot csináltatott, csitítgatta a hiszékeny népet, a mi sikerült is neki egy darabig. De végre is, mikor az első árverés dobajra megszólalt a feluban, akkor bizony kezdettek egy kissé gondoskodni, hogy mégis csak gazság a tanító úrtól, a mit velük csinált. Mégis csak lelkelenség, hogy egy tanító, a ki kell, hogy jövevény legyen a népnek, ilyen hitvány módon megcsalta őket, egyenémelyiket tönkre téve, a másikat éppen a tönk szélére juttatva.

A torzserű gazság.

Ha valakit véletlenül egy elemi csapás ér és akaratán kívül másoknak is kárt okoz, arról az illető nem tehet. De Karaszai Sándornak pénz kellett. Hitelt kellett tehát szereznie. Kellett neki valami, a mire a hitelt alapítja, egy látszólagos földbirtok és egy pénztintézet, a mely a pénzt adja és kelletek neki jó hiszékeny parasztok, a kik kezkeskednek érte. Vett Csengődön egy nagybirtokot, — Kishegyesen telepítette a sárközi takarékpénztár fióktintézetét és annak igazgatója lett és fogdosta azután a parasztokat, a kikkel tuczat számrá iratta alá az adósleveleket és váltókat.

A legnagyobb része azt se tudja mennyivel tartozik. Sokan még azt is restelik bevalani, hogy a tanító úr becsapta őket. A fizetésekéről nyugtákat nem kaptak és mikor a sárközi takarékpénztárhoz szaladtak a követelnyekért, azt a választ kapták, hogy bizony mi nem adhatjuk ki a követényt, mert nem tudjuk, hogy Karaszai úr mennyit fizetett le a maga pénzéből nekünk.

Ime itt van nagyjában egy bácskai falusi néptanító!

Egy néptanító, a falu első tudós embere, a ki hivatva van a község fiatalságát hazafiságra, becsületre és emberségre nevelni.

Hazafisága abban áll, hogy tönkre tette a nép egy jó részét, — becsülete abban állott hogy minden szava hazugság volt, — embersége abban áll, hogy az iskola ablakainál jól elhizott testalkattal áll és nézi szép nyugodtsággal, hogy hogyan jár körül a dobos a faluban.

És ime ez az ur tanító Kishegyesen, egy magyar községben, ez az ur a csengődi nagybirtokos, — a ki már évek óta gazságai tudatában még fennen hordja fejét és elvárja mindenkitől, hogy az ő dolgát érinteni ne merészelje.

Mi beléje is kezdettünk és végezni is fogunk vele és azokkal is, a kik segédkeztek nyújtottak gazságához.

Különfélék.

— **Hier és Jelen.** Most tartják Szabadkán az ellenőrzési szemlét. Ugy látszik a katonaság elejét akarja venni az esetleges büntetéseknek a szemle megkezdése előtt egy hadnagy kioktatja a jelentkezőket, hogy a felhíásra „hier“-rel feleljenek. Igazán szép!

— **A kolozsvári orsz. ipartestületi gyűlés.** Engedje meg tek. Szerkesztő ur, hogy még egyszer hozzászóljak e tárgyhoz, mert csak most olvashattam a lefolyt gyűlés eredményét egész terjedelmében. Bizony bizony el lehet mondani, sok szép dolgot tárgyaltak ott le, sokan is vettek részt benne és sokan vitalkoztak is. Örömmel olvastam az iparosokat érdeklő dolgokról szóló gyönyörű indítványokat, melyeket elfogadtak, de nem látom sehul felszólalni ezekben a szabadkai kiküldötteket. De mégis, ott van a napirend 12-ik pontjánál, mely „az ipartestületek hatáskörének kibővítéséről“ szól, egy helyi felszólaló is, továbbá a Szabadkán már évek óta vajdó iparosok nyugdíjgyakban is van egy felszólaló, a mi talán nagyon is helyes lehetett. De most következik a 23-ik pont, a betegsegélyzési ügy. Mondhatom, hogy szebben még nem is beszéltek a ker. betegsegélyző pénztárak mellett, mint a kongresszuson. Pl. Szontágh Jenő (Szolnok), Sugár Ignác (Miskolcz) beszédei, valóságos remekei a ker. betegsegélyző pénztárak érdekében tett beszédeknek, hogy honnan vette a „Bácskai Újság“ mégis azt, hogy az itteni kiküldött beszédét nagy lelkesedéssel fogadták, mely a ker. pénztárak ellen szólt, azt csak ő tudhatja. A két napig tartó ülésen 35 fontos pontot tárgyaltak le, melyek mindegyike igen nagy kihatású az iparosokra, remélem foganatja is lesz e határozatnak s nem marad a pusztában elhangzó szó. A „B. U.“ pedig máskor ne hagyja magát felülletni személyes dolgokért, hanem győződjék először meg és aztán írjon. Különben még most is várom a beszámolót. (Belküldetett.)

— **Agarász-verseny Szabadkán.** A bácskai agarász-egyesület november hó 5-én és 12-én tartja idei agarászversenyét Szabadkán. Összejövétel: Szabadkán, a versenyt megelőző napon, a Bárány-szállodában. A nevezések ugyanaznap és ugyanakkor teendők este 11 óráig. Program ez: November hó 5-én verseny a „Vándor“ díjért 1200 korona értékben. A „Vándordíj“ csak azon esetben adatik ki, ha valakinek bármelyik agara megszakítás nélkül három évben győztes lesz. — Ez évben a nevezési tétek fele győztesnek kiadatik, a tétek másik fele a Vándordíjhoz csatolattik. Nevezési díjak: Egyleti tagoknak 20 korona, nem tagoknak 40 korona. November hó 12-én verseny a Tiszteletdíjért 400 korona értékben a győztesnek, az utolsó futásban leesett agárnak a nevezési tétek fele. Nevezési díjak: Egyleti tagoknak 10 korona, nem tagok részére 20 korona. Díjnyertes agárért kettős tét fizetendő. Ítéleti szabályok: 1. Első érés 1 pont. 2. Vágás 1, 3. Fogás 1, 4. Elhajítás 1, 5. Elhajítás vágással 2 pont. A versenyszabályok 14. §. szerint, kinek agara futott és leesett, jogában áll a nyertes három nyulra kihívni.

— **Két nyilatkozat.** — A következő nyilatkozatok közlésére kértünk k föl:

I.

T. Szerkesztőség!

Beteljesedett! A szabadkai színházat fűtik. Misszióknak véget ért. Fájdalmas szóval költözünk ki a proscenium — páholyokból, a honnan vizsla szemmel néztük, ki fűtja megfagyott körmeit a nézőtérben, mint a Szahara homokját a Szánum. Elgémberedett anyósok megfagyott gyermekek — Isten veletek! Többé nem szállítunk benneteket a mentőkocsiba, elkéült ajkaitokat immár nem csokoljuk megre. — Hídegebb tájakra költö-

zünk mi megfordított golyák . . . Nem maradunk mi itt, bár marasztaltak: városi közgyűlésekre akarják bennünket sze zódtetni, usztási és marási czélokra. De mi becsületes szentbernáthegyi kutyák vagyunk, nem pedig hitvány wales-ebek! Zord ugatással visszautasítottuk az ajánlatot.

A midőn mi, a városi színház egyedüli páholy-publikuma bucsut mondtunk e nyáás és csordás városnak és lankadallan buzgalmat kívánunk a polgároknak filantrópikus kézműveleitek folytatásához, — a melynek a koponyacsontok edzése és a sántaság megelőzése a célja: egyben egy kedves kötelességet is teljesítünk. Hála köszönetünket nyilváníjuk ama gömbölyű, de becsületes hentesné iránt, a ki az alsó karatról minden este hurkát, kolbászt dobált le nekünk. Az Isten kíséje gurulásában! És irányítsa jó szivét az éhező direktor felé!

Tisztelettel:

a színháznál alkalmazott életemet szentbernáthegyi kutyák.

II.

Kedves Csillag!

Közölje, kérem, az újságjában, tekintettel városuk fűtési rohamaira — legközelebbi expedicióm célpontja nem a szabadkai színház lesz, mint azt terveztem. — Excelsior! Saelzerhets taendsükker!

Hve Frítjóf Nansen.

— **Tüzesetek.** Tegnap este fél 9-kor Leóvics Simon közjegyzőnek VIII. kőri házban kéménytűz volt. A megjelent tűzoltók csakhamar lokalizálták a tüzet. Ma délelőtt 11 órakor Takács Benedeknének V. kőri házában egy kazal szalma kigyuladt, amelyből egy kocsi ra való elégett.

— **Temploméptés.** Dr. Barta Antal tegnap délután mintegy 20 tagból álló urakból és hölgyekből álló bizottságot hívott egybe, akik célul tűzték ki maguknak, hogy a szabadkai izr. templom felépítéséhez egy alapot fognak megteremteni. A tagok gyűjtőveket kaptak amelyeken az alapítók arra kötelezik magukat, hogy 2 éven át hetenként egy koronával hozzájárulnak a templomalaphoz. Mindenesetre életre való eszme, amely csak elősegíteni fogja az oly nehezen felépülő templom felépítését.

— **Elmaradt sajtóper.** A szegedi törvényszék nagy végtárgyalási termében tegnap esküdtzéki tárgyalást kellett volna tartani. Popovity Pánta és Markovich György lettek volna a sajtóper szereplői, akik egy rágalmazással és becsületsértéssel inkriminált czikk miatt kerültek a büntető törvényszék munkarendjére. Az elmaradt esküdtzéki tárgyalás szereplői közül Popovity Pánta a panaszos, aki Bács-Petróvoszellőn lelkész és Markovics György a vádlott, aki ugyanott tanító. A nint az már nem szokatlan dolog, itt is összekülönbözött a tanító a plébánosnal és a surlódás, amit a két hivatalos közeg ellentétes működése csak fokozott, végre is egy támadó cikket szült, amely annak idején a „Bácsvanin“ című szabadkai lapban jelent meg. A cikk szerzője Markovics György volt, aki olyan dolgokat mondott a plébánosáról, amiért az rágalmazás és becsületsértés címen sajtópert indított ellene. Az esküdtzéki tárgyalás mára volt kitűzve, de nem lehetett megtartani, mert a szentiszék, a mely időközben szintén figyelmes lett a vádoló czikkre, fegyelmi vizsgálatot indított P. povity Pántó ellen és ennek a vizsgálatnak

az eredményét várja most be a törvényszék, hogy a sajtótárgyalás anyagát teljesen kiderítve bocsáthassa az esküdtszék elé. A törvényszék, amely a tárgyalás elnapolását előzetesen elhatározta, táviratilag értesítette a tanukat, hogy felesleges költségek ne merüljenek fel az ügyben. A szentszék ítélet hozatala után, — a mi e hó végére várható — a törvényszék újra kitűzi a sajtótárgyalást, melyet már a jövő hónapban megtartanak.

— **A folyékony levegő és az orvosai tudomány.** Campbell White newyorki drák egy új felfedezése nagyon el fog terjedni, ha az első elért kísérletek eredményét megerősítik. Nem egyébről van ugyanis szó, mint a rák és valamennyi hasonló fertőző betegség gyógyításáról a folyékonygázt tett levegő segítségével. — Tudvaleg, hogy a folyékony levegő több, mint 300 fokkal van a test közönséges hőmérsége alatt. Ennek használata a vele kezelt testrészt azonnali megfagyását idézi elő és ezen megfagyulás így megakadályozza a betegség tovább terjedését. — A furmumilusokat és abcessusokat a gyógy mód egyszer-kétszer alkalmazásával radikálisan lehetne gyógyítani. — Campbell White ugyan ez a gyógy módot alkalmazta a rák gyógyításánál is és pedig sikerrel. Ha talán még korai is még kimondanunk, hogy a folyékony levegő biztos gyógy mód szer a rák kezelésénél, annyi bizonyos azonban, hogy néhány a gyógy mód szerint kezelt rákbeteg, enyhülést talált és így remélhető, hogy e téren sikerülhet biztos eredményeket is elérni.

— **Kávéházi botrány.** Ezen cím alatt közöltük, hogy egyik újvidéki kávéházban a cs. és kir. 6. gyalogezred több tisztje és egy civil társaság összetűzött, ami, állítólag, tetlegességre vezetett. A tegnapi napon az érdekeltek tisztje részéről a következő levelet kapta az U. H. azzal a megkereséssel, hogy azt közölje.

A levél szövege szerint következőképen hangzik:

Tekintetes szerkesztőség!

Valószínű téves tudósítások alapján jelentek meg a múlt héten néhány lap hasábjain azon cikkek, melyek egy affairral foglalkoznak és mely a cs. és kir. 6. ezredbeli tisztje és civilek között folyt volna le egy itteni kávéház helyiségében.

A tévedés helyreigazításul szolgáljanak a következők:

Az egész affaireben semminemű tetlegességre nem került a sor, csupán szóvita volt egy sértés miatt.

Az antiszemita érzelmek megczáfolásául szolgál már csak az is, és pedig legjobban, hogy a társaságban az egyik civil ur szinte izraelita vallású volt.

Szinte ezen helyreigazításokat hozták az illető lapok már a hét elején.

A tek. szerkesztőség lesz szives ezek alapján a hírek és kedélyek megnyugtatóására lapjában ezen helyreigazítást meghozni.

Újvidék, 1899. október 20.

(Aláírás)

a 6. gyalogezredben.

Ugy halljuk ebben az ügyben a katona hatóság megindította a hivatalos vizsgálatot.

— **Ügyes-bajos ember könyve.** Útbaigazítás minden bajban a minden napi életben előforduló összes törvények és rendeletek nyomán. Írta: K. Nagy Sándor, pestvidéki kir. törvényszéki bíró. Kiadja a Franklin-Társulat. 1999. (Falusi Könyvtár 46. sz.) Ara 50 kr. A népszámára mindent magába fog-

laló és minden ügyes-bajos dologban tanácsot adó hasznos könyv, tartalmát tekintve úttörő munka. A szerző neve nem ismeretlen a népszerűsítő irodalomban. Töle jelentek meg már a »Bűn és bünhődés, vagy a büntető törvénykönyv. Ne bánsd az állatot, vagy az állatvédő törvények példákban stb.« De ebben a könyvben igyekezett összegyűjteni mindazokat a törvényeket és rendeleteket, melyek a minden napi élet különböző foglalkozásaiban, különösen a falusi életben előfordulnak és ezeknek összegyűjtésével az volt a célja, hogy mindenki meglessa, megtudja, hogy milyen ügyében-bajában kihez vagy hová kell fordulnia, kitől kell tanácsot kérni, sőt tanácsadó hiányában is fellelje e könyvben a vezetőt. Hogy pedig mindenki könnyen megtalálja e könyvben azt, a mire szüksége van, betűrendben vannak felsorolva az esetek és, ha valaki bővebben akar tudni az esetről, mindenütt hivatkozás van a törvény vagy rendeletek számára, hogy arra a törvények vagy rendeletek gyűjteményében rátaláljon.

— **Történelmi könyvtár.** A történelem népszerűsítésének egyik hathatós eszköze a Franklin-Társulat Történelmi Könyvtára. Felöleli a hazai történet és a világtörténet gazdag kincstárát, jellemzőn megválogatva kimagaslóbb alakjait és eseményeit, melyekben nemzetek és korok képe tükröződik. Ime előtünk fekszik újonnan megjelent két füzet. Mind a kettő Gaal Mózesről való, a magyar ifjúság e legjobb elbeszélőjéről. Az egyikben Pelófi Sándor életét (88. szám) beszéli mindenkinek érthető és élvezhető módon; a másikban Cortez Hernando hódító utját Mexikóba (86. sz.) az ujkori történelem e nevezetes eseményét. Eleven, szingazdag képeiben gyönyörűsége fog telni mindenkinek, aki e füzeteket megszerzi magának. Mindenikben számos kép is van A Történelmi Könyvtár egy-egy füzeté 40 krért minden könyvkereskedésben kapható.

SZÍNHÁZ.

A görög rabszolga. Valamit elfeledtem minapi referádamból. Megemlékeztem még a kardalosokról is és a czimszerep személyesítőjéről nem. Pedig ha valaki, úgy Mihályi Ernő az, ki megérdemli azt, hogy dícsőrelg emlékezzünk meg róla. Hát ezennel helyrehozom szórakozottságom okozta bűnömét és azok, kik még nem hallották a görög rabszolga gyönyörű dalát, hallgassák meg a mi édeshangú tenoristánktól a legközelebbi előadáson, mert nála szebben, higgyék el, tán senki nem énekelte még ezt a dalt.

És ha már visszakérődztem a görög rabszolga referádáját, azon szives felhívást intézem a direktorhoz, hogy jövőre egy kis szerepcserével adassa elő ezt a szép darabot. Irít persze nem lehet elvenni Torossitól, ő az igazi Iris Hegyi Aranka után. Hanem Aspaziát adassa elő Gáboš Nellivel, Antoniót vállalja el Sugár Aranka és akkor azt hiszem az ensemble kitűnő lesz.

Madame sans géné.

Okt. 23.

Még csak az elején vagyunk ennek a nyomorúságosan indult szeszónak és máris megeseett az a kellemetlenség, hogy egyik művész kisasszony »hirtelen« rosszul lett, a »hirtelen« megbetegedések kivétel nélkül ártanak az előadásoknak, különösen, ha primadonna, a darab főszemélye küld orvosi bizonyítványt

az utolsó órában. Ma a drámai primadonna, Kápolnay Juliska betegsége okozta a zavart és kellemetlenséget. Neki kellett volna a Szókimondó asszonyságot személyesíteni és helyette az univerzal tehetség, a fáradhatlan, a mindenbe beugró Torossy Kata játszott. Persze az előadás nem volt olyan, amilyennek kellett volna lenni. Általános zavar a színpadon, és még általánosabb unalom a nézőtérben, voltak az est uralkodó planétái.

Ámde azért Torossy Katiczáról csak jót írhatunk. Sok mindenfelébe ugrott be már ez a zseniális művész, de hogy próba nélkül Hübscher Katát is megcsinálja, még se hittem volna. És megcsinálta. Nem alakított, nem volt művészi a játéka, de megjátszotta a szerepét és őszintén udvözöljük érte. Melegen üdvözöljük annál is inkább, mert bizony mondom — jobb volt mint a többi szereplők.

Csiky Napoleónja is szintelen volt, unalmas volt Lomniczy, Erdélyi Gizella és Szász Anna, csupán Baróthy vált ki a szereplők közül komoly, átgondolt játékkal.

Kápolnay kisasszonynak egyebekben jó egészségét kívánunk.

Q.

Törvénykezés.

Hatóság elleni erőszak.

Alig van büntetés a vétség mely oly gyakorta kerülne a szabaddai kir. törvényszék büntető tanácsa elé, mint a hatóság elleni erőszak. Minden végtárgyaláson kettő-három S ezeknek legnagyobb része a szegény emberek exekválása alkalmával történik, midőn a szerencsétlen végrehajtást szenvedett végső elkeseredésében emel majd botot, majd fegyvert az ő elkeseredett ellenségei ellen, a hivatali tisztét teljesítő végrehajtó ellen.

Minden ember még az utolsó napszámos is tisztában van azzal, hogy büntetett követ el akkor, a midőn csak ellenszögül — akár szóval, akár tetlegességgel — mégis az executiók 50 %-ánál a végrehajtó feljelentést tenni kénytelen; így a szegény embert kétszeresen éri baj, vagyonának romjait is elviszik s ő maga is börtönbe kerül. E bajnak akarjuk valamiképpen elejét venni, midőn e helyütt az ügygyel terjedelmesebben foglalkozunk, s midőn azon szegény embereket, kik oly helyzetbe jutottak, hogy a végrehajtót kénytelennek vendégképen fogadni, ne is is kísérelje meg az ellentállást, mert az csak a legnagyobb bajoknak okozója lehet.

Ma is egy földhöz ragadt szegény ember Fren di Antal adai földműves állott a büntető törvényszék elé, mert Futaki Endre óbecsei bir. végrehajtó azt a panaszt emelte ellene, hogy midőn végrehajtást végezt nála járt, Fren di lekapta a falról fegyverést s lelövésével fenyegette. A szegény ember csak végső elkeseredésével tudott mentegődzni, s bűnbánóan ismerte be, hogy vétkezett.

A kir. törvényszéki — elnök Crainician Mihály, bírák Máhr Antal és Strelicky Antal, trszki bírák, ügyész Kerekes János, jegyző, Lipóczi László — az ügyész vádbeszéde után tekintetbe vette a sok enyhítő körülményt mely a vádlott mellett szólt, s a Btk. 168 § ába ütköző hatóság elleni erőszak vétségében mondotta bűnösnek, s őt a 92. §. alkalmazásával 14 napi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

Vajha ezen eset is, — mely az igen gya-

kori eseteknek csak sablonja — példa gyanánt szolgál azoknak, kik a sors szomorú fordulása folytán a végrehajtót láják házukban, akkor legalább nem fosztanak meg személyes szabadságukat önmaguktól midőn azt elkerülni módjukban van.

11287 szám 1899. tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szabadkai kir. trvszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Figura Kata m és csal. tsa végrehajtónak Szakács Maris férj, Janda Lajosné és társa végrehajtást szenvedő eleni 100 frt — kr tőke követelés s járuléka iránti végrehajtás ügyében a szabadkai kir. törvényszék, (a szabadkai kir. járásbírósg területén lévő, Szabadka város Bajmok határában fekvő szabadkai a bajmok 809 sz. betétben A + 2469 hrsz. 1058 ó. i. sz. végrehajtást szenvedett nevén álló ház és udvara a kijárásiiban és pedig a C 6 rsz. a. ózv. Szakácsné svül. Oszvald Rozália javára bekebelezett haszonélvezeti jog tennartása mellett 505 frtban továbbá ugyanezen betétben A + 2470/1 hrsz. a. foglalt 889 ó. i. sz. ház és udvara a kis járásban és pedig szintén a C. 6 rsz. a. ózvegyi haszonélvezeti jog érintetlen hagyása mellett az árverést 400 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1899. évi december 28-ik napján délelőtti 9 órakor a bajmoki község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 50 forint 50 krajczárt, illetve 40 forint — krajczárt készpénzben vagy az 1881. LX. tcz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és a 1881. november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt gazdaságminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. tcz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Szabadkán, 1899. október hó 12. napján a kir. trvszék mint telekkönyvi hatóság.

Dr. Eperjesi Béla
bir. törv. végrehajtó.

1036 vh. szám 1899.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a szabadkai kir. járásbírósgnak 1899. V. 1657/1 számú végzése által a szabadkai kereskedelmi és iparbank javára lakik Szabadkán végrehajtást szenvedett Dr. Mamuzsich Bódog ellen, lakik Szabadkán 145 frt — kr tőke ennek 1899. év június hó 1-és napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 35 frt 88 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le foglalt és 330 frt — kr-ra becsült kocsi biczikliból álló ingóságok nyilvános árverés utján eladtnak.

Mely árverésnek az 1899. V. 1657/2 sz. kiküldést rendelő végzése folytán helyszínen, vagyis Szabadkán I kör 74 hsz. a. leendő eszközésére 1899. ik évi október hó 26-ik napjának d. e. 11 órája határidőül kikiáltatik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen — az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében — a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladtni fognak.

Az 1881. évi LX. t.-cz. III. §-a értelmében kik az árvereltni rendelt ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a mennyiben az hogy részükre foglalás korábban eszközöltetett a végrehajtási iratokból k nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdésig alulírott nál egy példányban írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

Az árverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108 §-ában megállapított föltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Szabadkán, 1899. évi október hó 12. napján.

Bende Ignác,
kir. bir. végrehajtó.

Idei borseprőt veszek

ha nincs vizzel higgítva előnyös árban

Frank Sándor

VI. kör 42. sz.

Ajánlatok Frank Miksa fűszerkereskedőnél (főter Popovics-féle ház) is el fogadtatnak.

Fűszer és rövidáru üzletbe

szükséges

teljes berendezés**eladó.**

Bővebb értesítés Heiduska Vilmos csantavéri kereskedőnél nyerhető.

LEVÉLPAPÍROK. SZÁMLÁK. *Névjegyek.* FELTŰNŐ PALRAGASZOK. LEVÉLBORTÉTEK.

ÜGYVÉDI NYOMTATVÁNY RAKTÁR. **A BACSKAI HIRLAP** HETENKINT NÉGYSZER MEGJELENŐ POLITIKAI LAP KIADÓHIVATALA. VÉGREHAJTÓI NYOMTATVÁNY RAKTÁR.

ÜZLETI KÖNYVEK. **KÖNYVNYOMDA** TÁBLÁZATOK.

KÖRLEVELEK. **KRAUSZ ÉS FISCHER** BÁLI MEGHIVÓK.

MINDENMEMÜ IDŐSZAKI NYOMTATVÁNYOK CSINOS KIVITELBEN ÉS LEGOLCSÓBB ÁRON FELVÉTEKNEK. **KÖSSUTH-UTCZA SZABADKÁN VOJNICH PALOTA.** MINDENMEMÜ MŰVEK, FOLYÓIRATOK DISZES KIVITELBEN ÉS LEGOLCSÓBB ÁRON FELVÉTEKNEK.

ELJEGYZÉSI ÉRTESEITÉSEK. **NÉVJEGYEK** 5 PERCZ ALATT KÉSZITTETNEK EL. ESKETÉSI MEGHIVÓK.

DIŠZOKLEVELEK. **NYUGTÁK** EMLÉKIRATOK.

IDÉNYSZERŰ ÁRJEGYZÉKEK. **GYÁSZLAPOK.** EGYESÜLETI ALAPSZABÁLYOK.

VIGNETTÁK. **PAPIROK.** CSOMAGOLÓ